

HELENIUS, SIMO Juhani
KUVANVEISTÄJÄ, TURKU

CURRICULUM VITAE
(päivitetty 24.1.2019)

Syntynyt 1942 Koski Tl:ssä
Asuu ja työskentelee Turussa
Sähköpostiosoite: simo.j.helenius@pp.inet.fi

TAIDEPINNOT

Turun Taideyhdistyksen piirustuskoulu 1966–1969
Kain Tapperin kivenveistokurssi 1978

TEOKSIA ENSI KERRAN NÄYTTELYSSÄ

Ensimmäiset teokset valmistuivat vuonna 1966. Taiteilijan debyytti tapahtui vuonna 1967 Turun Taideyhdistyksen vuosinäyttelyssä Turun taidemuseossa.

YHTEISNÄYTTELYITÄ KOTIMAASSA

Turun Taideyhdistyksen vuosinäyttely 1967
Suomen Kuvataidejärjestöjen Liiton näyttelyt 1969, 1972, 1975, 1978 ja 1979
Suomen Taiteilijaseuran näyttelyt 1971, 1972, 1976, 1977, 1978, 1979, 1983, 1984, 1986, 1987, 1988, 1989 ja 1990
Suomen Taideakatemia 3-vuotisnäyttely, Ateneum, Helsinki 1971
Nuorten näyttelyt 1972, 1976, 1977 ja 1978
Suomen Taideakatemia kiertonäyttely ”Multippeli” 1972–1973
Taidekeskus Purnun kesänäyttely, Orivesi 1973
Valtakunnan näyttelyt Turku 1974, Jyväskylä 1975, Tampere 1979, Pori 1981 ja Lappeenranta 1984 (valtionpalkinto)
Suomen Kuvanveistäjäliiton näyttelyt 1975, 1976 ja 1980
Turun ja Porin läänin aluenäyttelyt Pori 1978, Maarianhamina 1983 ja Naantali 1986
Puuveistosnäyttely, Kajaanin taidehalli, Kajaani 1986
Artminor '86, Naantalin Taidehuone, Naantali 1986
Galleria Bellarten avajaisnäyttely, Turku 1987
Pyhäniemen Kartanon taidenäyttely, Hollola 1987
Turun taiteen biennaalit, Wäinö Aaltosen museo, Turku 1987 ja 1988
Synty ja kuolema, Tampereen taidemuseo – Pirkanmaan aluetaidemuseo, Tampere 1989
Brahen Gallerian 20-vuotisjuhlanäyttely, Turku 1991
Unto Ahjotuli, Olavi Heino ja Simo Helenius, Kuusankoskitalo, Kuusankoski 1993
Valtakunnalliset XL-taidemessut, Turun Messukeskus, Turku 1994
Art Apollo, Taidetehdas, Porvoo 1995
POP – Suomalaista pop-taidetta, Helsingin kaupungin taidemuseo, Helsinki 1996
Artminor '97, Naantalin museo, Naantali 1997
3 x 30 (Simo Helenius, Leo Jokinen ja Jyrki Laine), Galleria Paula Väänänen, Turku 1999
Pop-taide -näyttely, Helsingin taidehalli, Helsinki 2000
Marilyn, Mao & Rolling Stones – Suomalaista ja kansainvälistä POP-taidetta, Tikanojan taidekoti, Vaasa 2000 ja Hämeenlinnan taidemuseo, Hämeenlinna 2000
WAM suosittelee, Wäinö Aaltosen museo, Turku 2000
Turpahöylä – Veistotaiteen muodonmuutoksia, Turun taidemuseo, Turku 2001

Popcornia ja politiikkaa, Nykyaiteen museo Kiasma, Helsinki 2002
Voltti – Taiteen ja urheilun kohtaamisia, Hämeenlinnan taidemuseo, Hämeenlinna 2003
Mäntän Kuvataideviikot, Mänttä 2003
Taidekeinojen ekumenia, Galleria Pihatto – Lappeen pappila, Lappeenranta 2005
Suvi-Pinx, Sysmä 2006
Arte ry:n puutyöpajat/puuveistosnäyttelyt, Galleria Titanikin edusta/Turun pääkirjaston sisäpiha, Turku 2006, 2008 ja 2010
Puuveistos-näyttely, Liljanpuisto, Turku 2007
Romanttisia näkymiä ja arjen estetiikkaa Turun kaupungin taidekokoelmasta, Wäinö Aaltosen museo, Turku 2008
Arte ry:n metallityöpaja/metalliveistosnäyttely, Turun pääkirjaston sisäpiha, Turku 2009
Veistosnäyttely, Rautilakeskus, Vehmaa 2009
Pimeydet kodat – Pimeyden 876 sävyä, Turku 2011 Euroopan Kulttuuripääkaupunki-ohjelma, Lönnrotin puisto, Turku 2011
Henrikinseurakunnan 50-vuotisjuhlanäyttely, Henrikinkirkko, Turku 2013
Paimionjoki-näyttely, Yrjö Liipolan museo, Koski Tl 2013–2014
Elävän Kulttuurin Koroinen ry:n puistopuuworkshop/veistospuistonäyttely, Koroinen, Turku 2014
Ars Europa Kustavi 2014, Kustavin Kipinä, Kustavi 2014
Superpop!, Serlachius-museo, Göstan paviljongin avajaisnäyttely, Mänttä 2014
Turun Saskiat ry:n 60-vuotisjuhlanäyttely, Köysiratagalleria, Turku 2016
ART Helsinki, Suomen kuvanveistäjäliitto, Galleria Sculptor, Helsinki 2016
Artsi & HML, Hämeenlinnan Taidemuseo, Hämeenlinna 2017
TEOS 2017, Suomen taidegraafikot ja Suomen kuvanveistäjäliitto, Kaapelitehdas, Helsinki 2017

RYHMÄNÄYTTELYITÄ KOTIMAASSA

Arte ry:n lukuisat näyttelyt eri taidemuseoissa ja gallerioissa eri puolella Suomea 1967–2010
Länsirannikon ryhmä: Rauman taidemuseo, Rauma 1989, Hyvinkään taidemuseo, Hyvinkää 1991, Kulttuurikeskus Cruselli, Uusikaupunki 1992 ja Kulttuurikeskus Poleeni, Pieksämäki 1993

YKSITYISNÄYTTELYT KOTIMAASSA

Wäinö Aaltosen museo, Turku 1969 (yhdessä Leo Jokisen kanssa) ja 1982
Kuvanveistäjäliiton Galleria, Helsinki 1974, 1980 (yhdessä Matti Heleniuksen kanssa), 1985 ja 1991
Taidemaalariliiton Galleria, Helsinki 1974
Yrjö Liipolan museo, Koski Tl 1977, 1986, 1992, 2002 ja 2012
Naantalin Taidehuone, Naantali 1978, 1984 (yhdessä Juhani Vikaisen kanssa), 1988, 1992 ja 2002
Galleria Mäntinranta (yhdessä Matti Heleniuksen kanssa), Tampere 1981
Brahén Galleria (yhdessä Juhani Vikaisen kanssa), Turku 1983
Galleria Joella, Turku 1985
Laitilan kirjasto, Laitila 1985
Kouvola taidemuseo, Kouvola 1987
Galleria Titanik, Turku 1988
Birgitta-sali (yhdessä Markku Kososen kanssa), Naantali 1991
Ateljee Hulmi, Loimaa 1992
Turun Taidemuseo, Turku 1992
Tampereen Kulttuurikeskus, Tampere 1994
Salon Sininen talo, Salo 1996
Littoisten monitoimitalo (yhdessä Hasan Fuat Sarin kanssa), Kaarina 1998

Vampulan taidekeskus, Vampula 1999
Vehmaan kirjasto, Vehmaa 2001
Galleria Raya, Turku 2002 ja 2011
Galleria AMA, Turku 2006
Wäinö Aaltosen seuran kutsunäyttely, Kyrön kunnantalo, Pöytyä 2011
Kustavin Kipinä, Kustavi 2014
Kulttuurikahvila Ventola, Untamala, Laitila 2015
Naantalin Taidehuone, Naantali 2017
Suomi 100 vuotta/Suomi-neito teossarja, Turun Kaupunginkirjasto, Turku 2017-2018
Wäinö Aaltosen museo, Simo Helenius – retrospektiivinen näyttely, Turku 2018

YKSITYISNÄYTTELY ULKOMAILLA

Sammass Gallerii, Tallinna, Viro 1993

KANSAINVÄLISET NÄYTTELYT JA SUOMEN TAITEEN NÄYTTELYT ULKOMAILLA

Turun taiteilijoiden näyttelyt, Leningrad, Neuvostoliitto 1974 ja 1980
Itämerenmaiden Biennaali, Rostock, Saksan demokraattinen tasavalta 1977
Seetal, International Biennale of Arts, Gallerie del Mese-Fischer, Meisterschwanden, Sveitsi 1985
4 kunstnere fra Finlands vestkyst, Galerie Gammel Strand, Kööpenhamina, Tanska 1988
Arte Moderna Finlandese, 12 Artisti della Citta di Turku, Palazzo Strozzi, Firenze, Italia 1990
Nordiskt 60-tal, Pohjoismaisen taidekeskuksen kiertonäyttely, Reykjavik/Islanti, Hovikodden/Norja, Odense/Tanska, Tukholma/Ruotsi ja Helsinki/Suomi 1990–1991
International Sculpture Quadrennial Riga '92, Exhibition Hall of Latvija and Sculpture Garden, Riika, Latvia 1992
De Stenen Poort, Internationaal Beeldhouwerssymposium, Valkenswaard, Alankomaat 1998
Europop - A dialog with the US, Arken Museum of Modern Art, Ishoj, Tanska 1999

TEOKSIA KOKOELMISSA

Helsingin kaupungin taidemuseo
Wäinö Aaltosen museo
Tampereen nykytaiteen museo
Turun taidemuseo
Åbo Akademi
Suomen valtion kokoelmat
Turun kaupunki
Kaarinan kaupunki
Naantalin kaupunki
Raisio kaupunki
Rauman kaupunki
Kuopion kaupunki
Mikkelin kaupunki
Yrjö A. Jäntin kokoelmat
Urpo Lahtisen kokoelmat
Oy Veikkaus Ab
Vakuutusosakeyhtiö Sampo
Turun Seudun Osuuspankki
Koski Tl:n Osuuspankki

JULKISIA TEOKSIA

”Uteliias”, 1969, pronssiveistos, Aunelan koulu, Turku
”Ahkerat lukutoukat”, 1975, betoniveistos, Samppalinnan koulu, Turku
”Se pyörii sittenkin”, 1984, graniittiveistos, Tampereen teknillinen yliopisto, Tampere
”Perunapoika”, 1988, betoniveistos, Riihikosken päiväkoti, Pöytyä
”Kissa-Kallu”, 1989, graniittiveistos, Nummenpuisto, Turku
”Raiku”, 1989, puuveistos, Friisilän koulu, Raisio
”Frau am Meer”, 1989, kiviveistos, Urheiluhallin puisto, Rostock, Saksa
”Koulutie”, 1992, puureliefi, Piispanlähteen koulu, Kaarina
”Ogon”, 1993, graniittiveistos, Keskuspuisto, Gdansk, Puola
”Itäistä leveyttä, pohjoista pituutta”, 1995, viisiosainen puureliefi, Turun lyseo, Turku
”Hirvi”, 1996, graniittiveistos, Itsenäisyyden puisto, Salo
”Jättiläiset”, 1997, kiviveistos, Asuntomessualue, Raisio
”Ihmisen salaisuus”, 1998, tilateos puusta, Mikaelinkirkko, Turku
”Ylösousemus”, 2000, hautamuistomerkki kalkkikivistä, Vampulan hautausmaa, Vampula
”Poika ja meri”, 2005, pronssiveistos, Linnankatu, Turku
”Romuenkeli”, 2014, puuveistos, Koroisten veistospuisto, Turku

PALKINNOT

Wäinö Aaltosen Seuran palkinto 1976
Valtionpalkinto 1984

VALTION TAITELIJA-APURAHAT JA TAITEILIJAELÄKE

Valtion 1-vuotinen taiteilija-apuraha 1978 ja 1980
Valtion 3-vuotinen taiteilija-apuraha 1984–1986
Valtion 5-vuotinen taiteilija-apuraha 1988–1992 ja 1994–1998

Valtion taiteilijaeläke 2004–

JÄSENYTYDET JA LUOTTAMUSTEHTÄVÄT

Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto ry. 1969–1985
- hallituksen jäsen 1974–1975
Kuvantekijät ry. 1970–1982
- hallituksen jäsen 1970–1982
Arte ry. 1970–
- puheenjohtaja 1974
- kunniajäsen 2005
Suomen Kuvanveistäjäliitto ry. 1974–
- varajäsen Suomen Taideakatemian edustajistossa 1974–1975
- varsinainen jäsen Suomen Taideakatemian edustajistossa 1975–1976
Turun Ateljeetalosäätiö 1984–1986
Group Libera Scuola 1984–1987
Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän taidetoimikunta 2007–

OPETUSTEHTÄVÄT

Luovan toiminnan ohjaaja, Turun kaupunki 1973–1977

Kuvanveiston ohjaaja, Lounais-Suomen käsi- ja taideteollisuusoppilaitos 1990, 1999, 2001

Kuvanveiston ohjaaja, Turun ammattikorkeakoulu 1999

Lukuisten taidekurssien opettaja ja työpajojen vetäjä, esim. lapsille suunnatut puutyöpajat Wäinö Aaltosen museossa ja Turun kaupunginosaviikoilla Raunistulassa

TYÖSKENTELYMATERIAALEJA

Puu, kivi ja pronssi

Nahka ja metalli

MUU TYÖ

Muotokuvia, mitaleja, hautamuistomerkkejä, esim. maakuntaneuvos Honkisen hautamuistomerkki Laitilan hautausmaalla

DOKUMENTIT JA ARVIOT

Lukuisia artikkeleita ja haastatteluja alan julkaisuissa ja sanoma- ja aikakauslehdissä vuodesta 1967 lähtien.

KIRJALLISUUTTA

Aaltonen, M. 2018. Ahkerat lukutoukat. Martinrantaseuran julkaisu Martinranta 3/2018, s. 6–8.

Arell, B., Hoffmann, C. & Holländer, T. 1998. Kansallisaarteita Turun taidemuseo. Turun taidemuseon julkaisuja 1/1998. Turku: Koteva Oy, s. 196–197.

Bergh, E. & Hovi, P. 1984. Turun Taidemuseo. Turun Taideyhdistyksen kokoelmat. Turun Taideyhdistys ry. Turku: Serioffset, s. 246, 354.

De Stenen Poort 1998. Internationaal Beeldhouwerssymposium. Valkenswaard, Nederland: Vrieden van De Stenen Poort, p. 24.

EuroPop – A dialog with the US 1999. Arken Museum for Moderne Kunst. Ishoj, Danmark: KLS Grafisk Hus, p. 55.

Green, S. 2001. Puu juuresta latvaan: Kuvanveistäjä Simo Helenius. Teoksessa: Turpahöylä. Veistotaiteen muodonmuutoksia. Turun taidemuseon julkaisusarja 3/2001, s. 36–37.

Helenius, S. 2012. Holiseva. Teoksessa: Tuomarila, E. (toim.) 2012. Missä joki virtaa – löytöretkiä Paimionjoella. Paimionjoki-yhdistys ry., s. 16–17.

Holländer, T. 1996. Kepeää, mutta ei pinnallista. Teoksessa: POP. Suomalaista pop-taidetta. Turun taidemuseon julkaisuja 1/1996, s. 36, 39.

Hujala, S. 2012. Koko kuva – ARTE 50 vuotta. Arte ry. Raisio: Newprint Oy.

Jäntti, Y. A. 1980. Suomalaisia pienoisteoksia. Porvoo: WSOY, s. 21–22.

Kaisti, R. & Puhakka, M. 2001. Unikankareen kummulta Skanssin malmille. Turun hautausmaan vaiheita. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä. Turun maakuntamuseo. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, s. 178, 184.

Katiskoski, K. 2000. Kivestä puuhun. Simo Heleniuksen veistoksia. Teoksessa: WAM suosittelee. Wäinö Aaltosen museon julkaisuja 29, s. 6–12.

Kupias, E. 1989. Veistoksia Turussa. Wäinö Aaltosen museo, Turun kaupunki. Turku: Kirjapaino Grafia Oy, s. 33, 36, 50.

Kurri, K. 2005. Soli Deo Gloria Aeterna. Teoksessa: Kaisti, R. (toim.) 2005. Soli Deo Gloria Aeterna. Turun Mikaelinkirkko 100 vuotta. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä. Turun Mikaelinseurakunta. Turun tuomiokirkkomuseo. Raisio: Newprint Oy, s. 92.

Kuvanveistoa – VIII Mäntän kuvataideviikot 2003. Mäntän kuvataiteen ystävät ry. Lievestuore: ER-paino: s. 22.

Kuvataiteilijat 1979, 1986, 1991 ja 2004. Helsinki: Suomen Taiteilijaseura.

Luttinen, R. & Arell, B. 1999. Ars assicurata. Sammon taidetta kultakaudesta nykypäivään. Turku: Koteva Oy, s. 142–143.

Mnich, R. & Nöh, L. 2000. Rostock und Warnemunde – Bildende Kunst im Stadtbild. Rostock: Hinstorff Verlag GmbH, s. 96.

Nordisk 60-tal – The Nordic '60s – Pohjolan 60-luku 1990. Nordisk Konstcentrum. Helsinki: Kyriiri Oy, s. 239, 269.

Pietilä, A. 1991. Palin Loimaa. Seitsemän vuosikymmentä kivityötä 1921–1991. Loimaa: Loimaan Kivipaino Oy: s. 146.

Pimeyden kodat 2011. Teoksessa: Pimeyden 876 sävyä. Turku 2011 Euroopan Kulttuuripääkaupunki-ohjelma, Turku: Savion Kirjapaino: s. 12–13.

Seetal 1985. International Biennale of Arts. Meisterschwanden, Schweiz: Gallerie del Mese-Fischer, p. 136.

Seppä, J. 2012. Kirveellä veistetty ja huumorilla höystetty. Poimintoja kuvanveistäjä Simo Heleniuksen tuotannosta. Teoksessa: Aurekoski-Turjas, M., Berggren, L., Hoffmann, C., Kormanen, R., Niemelä, R., Pulli, N., Ruohonen, J., Selin, B., Seppä, J., Takanen, R., Tiainen, R., Tolonen, T., Viljo, E. M. & Willner-Rönholm, M. 2012. Hetkinen ja muistijälki. Turun kaupungin taidekokoelman julkiset teokset. Turun museokeskuksen julkaisuja 56. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy, s. 196–203, 208, 261.

Seppä, J. 2018. Simo Helenius, 8.6.–16.9.2018, Wäinö Aaltosen museo. Turun museokeskuksen vuosikirja Aboa 2017/81. Helsinki: Grano Oy.

Sinisalo, S. 1989. Löytöretkeilijät ja haaveilijat. Teoksessa: Salmi, R. (toim.) 1989. Juhlanäyttelyt. Suomen Taiteilijaseura 125 vuotta 1864–1989. Helsinki: Suomen Taiteilijaseura, s. 131–141.

Suomen kuvataide – Valtakunnan näyttely 1984. Etelä-Karjalan taidemuseo. Valtion kuvataidetoimikunta. Lahti: Esan Kirjapaino Oy, s. 14.

Tuomela, O. & Parkkamäki, H. 2012. Park trees are a noble local source. Teoksessa: Simi, P. & Tuomela, O. (eds.) Promoting natural materials. Turku: Reports from Turku University of Applied Sciences 141, p. 12–13.

Tuominen, M. 1996. Yhä uudestaan syntyy nuoruus kaikkine ihmisvoimineen. 60-luvun maailmankuvat ja kuva 60-luvun maailmasta. Teoksessa: POP. Suomalaista pop-taidetta. Turun taidemuseon julkaisuja 1/1996, s. 54–55.

Valkonen, A. 1993. Taidetta Veikkauksessa. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, s. 28–29.

Valkonen, M. & Valkonen, O. 1986. Suomen ja Maailman taide, osa 6. The Art of Finland and the World, Part 6. Porvoo: WSOY, s. 17.

Valkonen, M. 1990. Kuvataide vuoden 1970 jälkeen – kohti sitoutumista. Teoksessa: Sarajas-Korte, S. (toim.) Ars – Suomen taide 6. Keuruu: Otava, s. 181–233.

Willner-Rönholm, M. 1996. Taidekoulun arkea ja unelmia. Turun Piirustuskoulu 1830–1981. Turun maakuntamuseo – Turun Taidemuseo. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy, s. 213, 289.

KUVASTO RY:N ASIAKAS: KYLLÄ